دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی استان قزوین

معاونت درمان

اداره تجهیزات پزشکی

"جزوه آموزشی ابزار جراحی"

فهرست:

قیچی جراحی

بایکوک

پنس آلیس

پنس کوخر

پنست های با دندانه

پنس هموستات

لان یا استخوان گیر

هستررومتر

تناکولوم

تیغه ها و دسته بستوری ها

پنس سوزن گیر

پنس شان گیر

قیچی گچ بری

وایرکاتر

فورسپس

پنس جفت

هوک

رترکتور

اکارتور جنگکی خودکار

اسپکولوم

اسپاچولا

قیچی بانداژ

کورت

والو واژن

بوژی

قیچی جراحی:

قیچی های جراحی در شکل ها و اندازه‌های مختلف موجود می باشد و با هدف بریدن بافت یا مواد جراحی (نخ بخیه و...) طراحی شده‌اند. دارای دو نوع ساده و فنری می‌باشند که نوع فنری آن برای اعمال ظریف جراحی، مانند جراحی پلاستیک و جراحی چشم به کار برده می شود.

بابکوک :

برای گرفتن احشای لوله ای شکل و بافت های نرم استفاده می شوند مانند روده کوچک و زائده آپاندیس. لازم به ذکر است، در قسمت دهانه فاقد دندانه و صاف بوده، درنتیجه باعث کاهش آسیب بافتی می‌گردد.

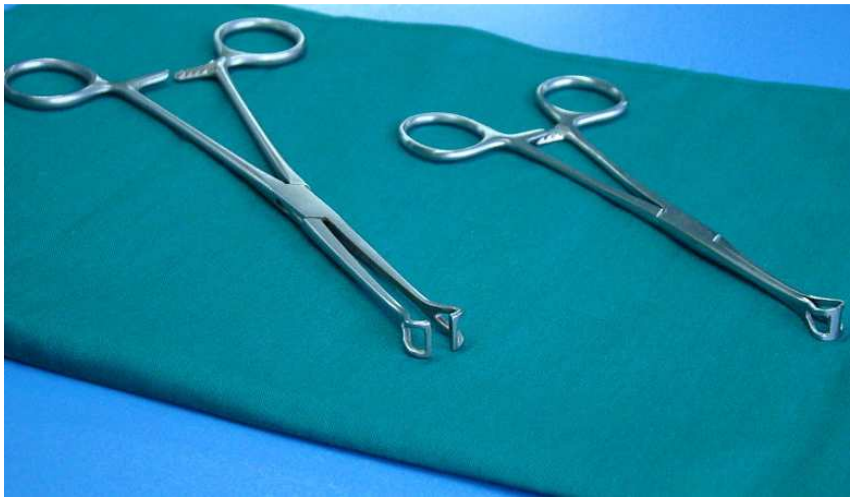

پنس آلیس :

برای گرفتن احشای نرم مانند چربی و زیر جلدی استفاده می شود.

پنس کوخر :

برای گرفتن احشای سفت مورد استفاده قرار می گیرد. دندانه دار بودن نوک پنس،باعث جلوگیری از سر خو ردن بافت های حجیم می گردد. (موسکیتو = کوخر ظریف)

پنست های با دندانه:

برای گرفتن پوست مورد استفاده قرار می گیرد. دو بازوی پنس در قسمت انتهایی به یکدیگر متصل شده اند و به شکلی طراحی شده اند که با خاصیت فنری همیشه باز هستند. مگر با فشار انگشتان که نوک دو بازو را به یکدیگر نزدیک کنند. لازم به ذکر است، هر چه تعداد دندانه ها بیشتر باشد آسیب به بافت های نرم کمتر و قدرت نگهداری آن بیشتر می شود .

پنس هموستات :

پنس رگ گیر می باشد که برای گرفتن ورید ها و شریان ها ار آن استفاده می شود.

پنس هموستات استریت: پنس های خون بند ، که گاهی به نام کلامپ و یا به صورت خلاصه خون بند نامیده می شوند ، معمولا برای گرفتن عروق خونی ، بستن آنها و یا گرفتن و نگهداشتن بافت های حاوی عروق خونی مورد استفاده قرار می گیرند.

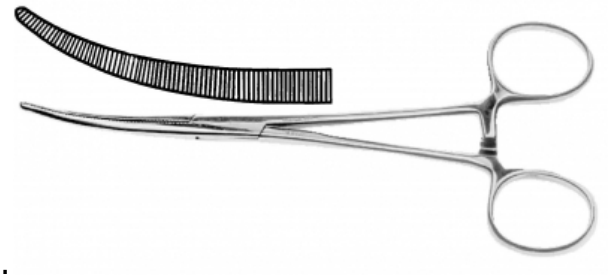

.

لان یا استخوان گیر :

برای پلاگ گذاری مورد استفاده قرار می گیرد. این ابزار در عمل های جراحی ارتوپدی کاربرد وسیعی دارد.

هسترومتر :

برای اندازه گیری فوندوس رحم به کار می رود

تناکولوم (Tenaculum):

- در جراحی زنان برای گرفتن جسم رحم مورد استفاده قرار می گیرد .
- جهت گرفتن سرویکس و ایجاد کشش در طول رحم و در اعمال جراحی اورولوژی و ژنیکولوژی کاربرد دارد.
- جهت جلوگیری ازحرکت دهانه رحم در هنگام قرار دادن آی یو دی

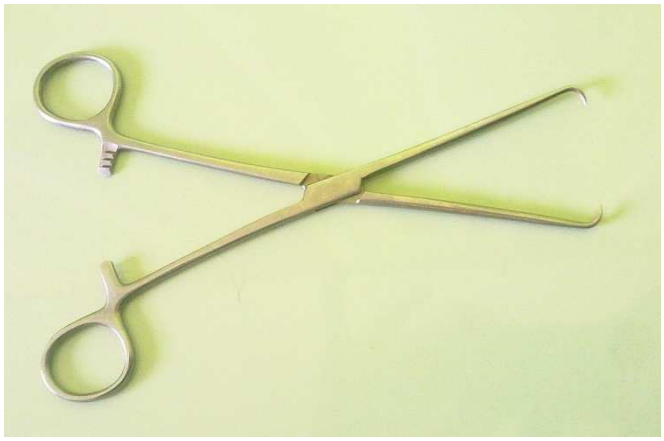

تیغه ها و دسته بیستوری ها:

تیغه های بیستوری (Blades) در شکل های مختلف جهت مصارف گوناگون مورد استفاده قرار می گیرند. جنس آن ممکن است از استیل کربن باشد. تیغه ها در شماره های مختلف وجود دارند. انتخاب اندازه و نوع این چاقوها بستگی به درخواست جراح و سهولت استفاده از آن در محل عمل دارد .

دسته بیستوری ها (اسکالپل) معمولاً از برنج ، بر حسب اندازه تیغه ها ساخته شده اند و دارای اندازه و اشکال کمی متفاوت هستند. هدف استفاده از آنها نگهداری تیغ های مختلف جراحی جهت برش بافت ها می باشد. این دسته ها به جراح کمک می کند تا از تیغ های جراحی بهتر و راحت تر استفاده کند و قدرت مانور جراح را بالا می برد.

پنس سوزن گیر:

نقش این پنس، وارد کردن سوزن بخیه به بافت ها و کمک در انجام گره جراحی می باشد. دهانه این پنس کوتاه بوده و شیارهای دهانه ها باعث کنترل بهتر شده و از چرخش سوزن در حین انجام بخیه جلوگیری می کند.

پنس شان گیر:

دو نوک بسیار تیز این پنس، خمیده بوده و زمانی که به یکدیگر می رسند کمی از روی هم عبور می کنند. در قسمت انتهایی پنس ، قفل دندانه دار برای ثابت کردن در محل تعبیه شده است .

قیچی گچ بری:

وایرکاتر:

فورسپس:

فورسپس یا انبر ابزاری دستی بوده و برای گرفتن و نگه داشتن اشیاء بکار می‌رود. زمانی از فورسپس استفاده می‌شود که به علت عمیق بودن ناحیه عمل، ناچار به وسیله‌ای با دسته بلند و جا انگشتی برای فیکس کردن انگشتان می‌باشیم که فورسپس همین ویژگی‌ها را دارا می‌باشد. در دندانپزشکی نیز به گیره مخصوص کشیدن دندان، فورسپس گفته می‌شود. نوع دیگری از فورسپس در مامایی استفاده می‌شود کار آن‌ها قابلگی بود. از آنجایی که نوزادان اغلب با سر به دنیا می‌آمدند، این نوع فورسپس به گونه ای طراحی شده است دارای دو تیغهٔ مسطح با اندکی قوس بود و سر نوزاد را به طور کامل دربر می‌گرفت. با یک کشش بسیار ملایم سر نوزاد بیرون می‌آمده و بقیه بدن به راحتی خارج می‌شد.

پنس جفت:

هوک:

رترکتور:

در هنگام جراحی بافت های نرم ، ماهیچه ها و دیگر قسمت های بدن باید به عقب کشیده شوند تا موضع جراحی به طور کامل نمایان شود. این کار توسط رترکتور ها صورت میگیرد.

رترکتورها یا منقبض کننده‌ها دارای دو نوع دستی و خودکار بوده و جراح با کمک این وسایل می‌تواند در ناحیه عمل، از اکسپوز یا دیدکافی برخوردار باشد. این ابزارهای فولادی با داشتن تیغه خمیده و قلاب مانند که زاویه‌های متفاوتی نیز دارد بافت‌های سطحی یا عمقی را به اطراف می فشارد و به عبارتی باعث انقباض بافتی می‌گردد. در مدل خودکار آن، ضامن قفلی که در دسته‌های آن قرار داده شده، باعث می‌شود تا اکارتور بدون تغییر درجه در ناحیه باقی بماند.

اکارتور چنگکی خودکار:

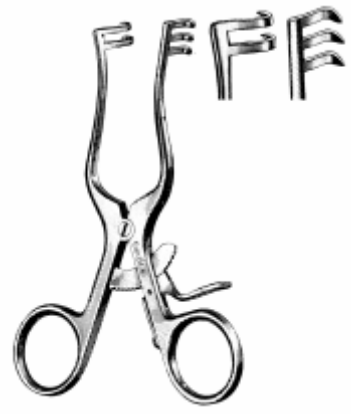

اسپکولوم:

وسیله‌ای جهت کنار زدن بافتها و فراهم آوردن دید بهتر ناحیه، هنگام معاینه است. پرکاربردترین اسپکولوم ، اسپکولوم واژینال است هرچند اسپکولوم بینی، رکتوم، گوشی و دهانی نیز هنگام معاینه بکار می روند.

اسپکولوم واژینال: در خانم‌ها برای انجام معاینات پزشکی واژن و همچنین در مواردی در روند انجام عمل‌های جراحی در این نواحی مورد استفاده قرار می‌گیرد و در دسته وسایل اکارتوری قرار می‌گیرد. این وسیله اغلب جنس پلاستیکی داشته و یکبار مصرف است هرچند جنس فلزی آن قابلیت استفاده مکرر را دارد.

اسپاچولا:

وسیله ای جهت نمونه برداری

قیچی بانداژ:

ابزاری جهت برش باندهای بیمار بدون آسیب رساندن به پوست می‌باشد. این ابزار از دهانه‌ای با خصوصیت لبه کند و لبه تیز ساخته شده تا به پوست آسیب وارد نکند.

کورت:

ابزاری قاشق مانند جهت تراشیدن بافت استخوانی در ارتوپدی و یا رحم در حین عمل کورتاژ مورد استفاده قرار می گیرد.

- کورت استخوانی: جهت برداشتن نکروز استخوان و تراشیدن مغز استخوان بکار می‌رود.
- کورت‌رحمی :ابزاری جهت تراشیدن آندومتر و محتویات رحمی است. جهت تراشیدن رحم (کورتاژ) و نمونه برداری از بافت پوشاننده رحم، جهت ارسال به آزمایشگاه مورد استفاده قرار می‌گیرد.
- کورت‌پوستی:جهت تراشیدن پوست مورد استفاده قرار می‌گیرد.
- کورت‌گوش: جهت تخلیه و تراشیدن بافت‌های گوش داخلی بکار می‌رود.

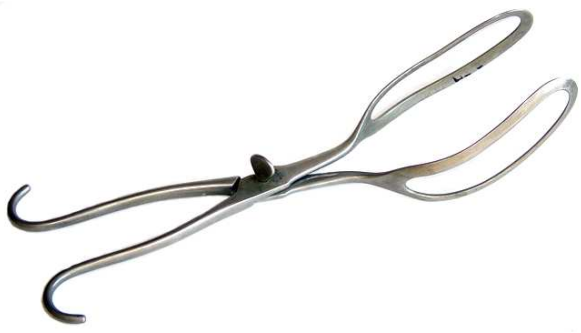

والو واژن:

کمک شایانی به دید بهتر پزشک و کادر مامایی می کند.

بوژی:

برای اندازه گیری سایز رحم از آن استفاده می شود.

